

ben a tanári nyugdíj-alapra 1000 frt; a kolozsvári özv. papnék számára nyugdíj-alapul, 600 frtot; a budapesti ekkleziának 1000 frt; a nagyajtainak 1000 frtot; s végül közvetlen halála előtt a kolozsvári gymnasium olv. egyletének 600 frt; összesen mintegy 5000 forintot. Ezenkívül nem volt oly jótékony czél, melyre, ha megkeresték, adományával ne járult volna.

Tagja volt az uri Casinónak alapítása óta, s a Bölöni Farkas Sándor által alapított gondoskodó társaságnak sok ideig pénztárnoka.

Jellemben erős, hajthatatlan. Rajta a változó idők semmit sem változtattak, mindig ugyanannak maradt. Nemzetét és egyházát hiven szerette és ezt oly módon mutatta meg, mely hasonló állású embereknek mindig követendő például szolgálhat. --i.

## IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Az új védtörvény és utasítás lelkészeket, papnövendékeket, tanítókat és tanító-jelölteket illető szakaszai. Egybegyűjté és magyarázatokkal ellátta Révész Kálmán, a pápai ev. ref. theol. akadémia ny. r. tanára. Budapest, 1889. Író valóban kedves szolgálatot teljesített, midőn a fennevezett illetékes körökre vonatkozó régi törvényeknek érvényen kívül helyzetése folytán, rendszeresen összegyűjté azokat a törvényeket és utasításokat, melyek rájuk nézve folyó évi április 13 óta hatályba léptek s ezeket magyarázatokkal ellátta. A tévedések és sajnos vétségek kikerülésére nézve hasznos utmutató, melyet minden lelkésznek és tanítónak ajánlunk. Ára 30 kr.

Szépírási minták, az elemi iskolák IV. V. és VI. osztálya, továbbá alsófoku ipar- és alsófoku kereskedelmi iskolák számára, magyarázatokkal ellátva, módszertanilag rendezte Vajda Pál, főv. polg. isk. tanár. Budapest. 1889. Az ujonnan megjelent, engedélyezett és általánosan elfogadott szépírási mintákat ajánlhatjuk a közép- és községi iskolákban való felvételre és meghonosításra. Az egyik füzetnek, mely tisztán a magyar írással foglalkozik, ára 15 kr, a másiknak pedig, mely fele részében a németre is kiterjed, ára 20 kr.

A magyarhoni ág. hitv. ev. egyetemes egyház theologiai akadémiajának Értesítője. 1888—1889. Szerkesztette Schneller István, theol. akad. igazgató tanár. Pozsony, 1889. Igen figyelemre méltó az igazgatói jelentésnek „Adatok akadémiaink történetéhez“ című I. cikkelye, mely híű képét tárja elénk a nemes fáradozásnak és sikeres működésnek. Az akadémia főczélja, hogy lehető és a kor előhaladottságához méltó tudományos színvonalra emelkedjék, mit nagy mértékben előmozdit úgy a theologusok által a soproaniak és eperjesiek társaságában szerkesztett philosophiai folyóirat, a „Gondolat“, valamint a tanárok által kezdeményezett „irodalmi vállalat“ is, mely utóbbi különösen több avatott író szellemi termékeit juttatá a nyilvánosság elé.

A székely-kereszturi m. kir. állami tanítóképző-intézet V. Értesítője az 1887/8. és 1888/9. iskolai évről. Szerkesztette Borbély Sámuel, igazgatótanár. Deés, 1889. A füzet áttekintése után arról győződünk meg, hogy nevezett intézet szükségét sem anyagiakban, sem szellemiekben nem szenved, s

gondos vezetés alatt szépen teljesíti elhivatását. Az intézetben 2 unitárius növendék tanul.

„P a e d a g o g i a i z s e b n a p t á r” jelent meg az 1889—90-ik isk. évre Pozsonyban, Heckenast Gusztáv utóda (Drodtleff Rudolf) kiadásában. A már negyedszer megjelenő szaknaplót Orbók Mór szerkesztette. Az irodalmi rész több tanférfi arcképét és életrajzát tartalmazza. A díszes vászonkötésű és egyszersmind tárcza gyanánt használható naptárt a tanárok és tanítók figyelmébe ajánljuk. Ára 60 kr. (J.)

## KÜLÖNFÉLÉK.

**Egyházi élet.** A küküllői egyházkör jelen évi rendes közgyűlését július 18-án, Deézsfalván tartotta meg. Elnökölt körüli esperes Rédigér Árpád ur. Jelen voltak a belső emberek csaknem teljes számmal, a világiak közül pedig deézsfalvi birtokos, Járai Róbert egyh. tanácsos ur.

A közgyűlést a szokásos isteni-tisztelet előzte meg, mely alkalommal imát és egyházi beszédet e sorok írója tartott, eme szent ígék alapján: „Kövessük a békességre valló dolgokat és egymásnak épületére valókat.” Róm. XIV. 19. Ezután a papi lakban kezdetét vette a gyűlés, melyet elnöklő esperesünk szívből jövő s kenetteljes üdvözlő szavai nyitottak meg. Az üdvözlőt az esperes ur évi jelentése követte, melyben első helyen a nemzetet január 30-án ért megrendítő csapásról Rudolf trónörökös ő fenségének haláláról az alattvalói veszteség és kegyelet meghatározó érzetével emlékezett meg. A kartársi részvét hangján szólott Kis Mihály és Kovács Mihály néhai esperesek elhunytáról is.

A jelentés szerint körünk múlt 1888. évi népesedése volt 3798. Kereszteltetett 185. Eskettetett 35 pár. Meghalt 138. Átállott hozzánk 9, tőlünk 3. s így szaporodásunk 53 lélek. Feljegyzésre méltó az is, hogy a múlt évben körünkben botrányos életü egy sem volt. A jelentés további részében az egyes ekklezsiák viszonyairól szól részletesen, stb.

A leiratok közül különösen kettő idézett elé élénk eszmecserét. Egyik a 344—1888. E. K. T. sz., mely az esperesek és jegyzők leendő irodai átalányáról kér javaslatot. A többség az esperesi irodai átalányt 40 frtban, a jegyzőit 20 frtban ohajtván megállapítani, a javaslat is ennek értelmében lett felterjesztve.

A másik leirat a 90—1889. E. K. T. sz., mely a közgyűlés figyelmét az ismétlődő iskola-kötelesekre, azok tantárgyaira és tandíj mennyiségére hívja fel, illetve azokról kér részletes jelentést. E tárgyhoz csaknem mindenik lelkész és tanító hozzá szólott, a mi eléggé igazolja, hogy a tanügyet mennyire szíven viseli mindenik. A felterjesztési javaslat, illetve jelentés a következő értelemben lett meghatározva: Kö-